

ΕΝΘΥΜΕΙΣΑΙ;

“Ω τὴν ἑσπέρα θυμᾶς ἔκεινη,
ὅπου οἱ δύο κοντὰ κοντά,
μὲ μόνο μάρτυρε τῇ Σελήνῃ,
λέγαμε λόγια γλυκὰ γλυκά;

Θυμᾶς ἡ αὔρα διοῦ ἔκεινει
τὸ ἄγγελικά σου χουσᾶ μελάγια.
καὶ ἐμείδιασεν ἡ Σελήνη
ὅταν τὰ εἰδεῖς τόσῳ γρυσσό;

Θυμοῦμαι ὅταν μὲ ἐλαλοῦσες,
εἶχες τὸ πρόσωπο ίλαρό,
Κι' ὅταν μὲ ἔβλεπες καὶ ἐγλοῦσες,
γελοῦσαν τάστρα σ' ὃδην οὐρανό!

Θυμᾶς, ἔξυπνησε τὸ ἀγρόνι
ὅταν λαλοῦσες, καὶ ἀπ' τῇ φιληῇ
μὲ λύπην εἰδεῖς πῶς ἐσύ μίνη
λαλεῖς καλλιτερ' ἀπ' τὰ πουλιά!

Δ**

ΟΙ ΚΩΦΑΛΑΛΟΙ ΟΜΙΛΟΥΝΤΕΣ

Ἡ κώφωσις ἐν τῷ πρωίμῳ βίῳ, πρὸ τοῦ ἔτι ὁ παῖς μάθη νὰ δμιλῇ, εἶνε δυστύχημα οὐχὶ κατώτερον τῆς τυφλότητος. Ἡ ἔλλειψις τῆς αἰσθήσεως τῆς ἀκοῆς συνεπάγεται καὶ τὴν ἔλλειψιν τῆς φωνῆς. Οἱ κωφάλαλοι παῖδες δὲν ἔχουσιν ἔλλειψιν τινα ἐντοῖς ὄργανοις τῆς φωνῆς καὶ λαλισίας. Αἱ γλώσσαι των, οἱ ὁδόντες καὶ τὰ χείλη, τὰ ἐντῷ λαρύγγη φωνητικὰ ὄργανα καὶ τὰ στήθη ἀτινα διαχειρίζονται τὸν ἀέρα, ἡ ζλλαχις λέξεις διεγείρουσι τοὺς φυσητῆρες εἰνετόσουν ἀβλαβῆ δύσεις καὶ τῶν ἀλλαγῶν παίδων. Δὲν δύνανται νὰ δμιλῶσιν, διότι δὲν ἀκούουσι. Δὲν δύνανται νὰ μηδηδοῦν ἄχρους, οὓς δὲν ἀκροῦνται. Λίγην δὲ φρνερὸν ἐκ τούτου, διότι δὲν δύνανται νὰ μάθωσι νὰ δμιλῶσι καθ' ὃν τρόπον ἡμεῖς τὸ πρώτον ἡκούσαμεν καὶ εἴτε ἐμιμήθημεν τὰ πα-πα καὶ μα-μα, διτίνα αἱ μητέρες μας καὶ αἱ τροφοί μας; ἐπειέζον νὰ λέγωμεν.

Καὶ δύως οἱ κωφοὶ παῖδες μανθάνουσι νὰ δμιλῶσι. Μετ' ἐπιμελείας καὶ ἐπιμονῆς δύνανται νὰ συμμερισθῶσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ λόγου. Καίτοι ἀλλοί ἐκ τῶν

κινήσεων τῶν χειλέων σχες διαγνώσκουσι πάσσαν λέξιν, ήν προφέρετε. Τόσον δὲ ἐντελῶς μιμοῦνται τὰς κινήσεις ταύτας, ώστε καὶ εὐχερῶς δύνανται νὰ δμιλῶσι.

Πρὸ τινος εὑρέθην ἔντινι σχολείῳ ἔναντι ὄκτὼ παιδών ἐντελῶς κωφῶν. Ὅπηγό ρευσα καύτοις ποσὶ τινα πρὸς ἀθροίσιν πολλαπλασιασμὸν κλπ. Τὰ παιδία μὲ παρετήρουν εἰς τὸ στόμα καὶ τὰ χεῖλη. “Εγγραφον εἰς τὰς πλάκας των ἀλανθάστων πάντα ὑπέμου ὑποβιχλλόμενον ἀριθμόν. Ἀλλ' ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἐκ τῶν χειλέων διαγνώσεως; τῶν λόγων τοῦ δμιλοῦντος, εἶνε μηδὲν παραβαλλόμενος πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν μανθάνουσι νὰ ἀποκρίνωνται.

“Ιδωμεν ἐὰν ἦνε δυνατὸν νὰ ἔξαγαγωμεν ιδέαν τινα ἐκ τῆς μεθόδου, καθ' ἥν φέρεται εἰς πέρχες τὸ ὄντως ἑκπληκτικὸν τοῦτο ἔργον.

“Οπως μαθώμεν κωφάλαλὸν τινα παῖδα νὰ δμιλῇ, πρέπει κατ' ἀρχὰς νὰ ἀναλύσωμεν τὰς πολυπλόκους κινήσεις, αἵτινες ἀναγκαιοῦσι διὰ τὴν προφορὰν ἀπλῆς τινος λέξεως ἢ προτάσεως. Πρῶτον — “Εχομεν τὴν κίνησιν τοῦ στήθους· τὴν εἰσαγγὴν. δηλ. καὶ τὴν ἡρεμον ἔξαγωγὴν τοῦ ἀέρος, δοτις καθὼς ἔξαγεταιέκ τοῦ λαρυγγοῦς ἢ τῆς κορυφῆς τοῦ φάρυγγος παράγει ἥχον. Τοῦτο ἥδη ὡγομάσθη λειτουργία τῶν φυσητῆρων “Ανευ τῆς ἐπιτυχοῦς λειτουργίας τούτων ὅλαι θὰ είμεθα ἀφωνοι ὡς ιχθύς. Δεύτερον. — “Εχομεν ἐκείνο, τὸ ὄποιον καλεῖται «φωνακίκ» ἐν τῷ λαρυγγί. Τοῦτο πρόερχεται ἐκ τῶν μικρῶν μυώνων, εἵτινες κινοῦσι τὰς φωνητικὰς χορδὰς καὶ ἀνοιγοκλείουσι τὴν κορυφὴν τοῦ φάρυγγος, παράγοντες τὸν ἥχον καὶ τὰς χαλαρώσεις τῆς φωνῆς ἐν τῷ σοματικῷ τῆς λαρυγγού. Τρίτον. — “Εχομεν τὴν εἶναρθρωσιν, τελουμένην ὑπὸ τῆς γλώσσης, τῶν χειλέων, τῶν ὁδόντων κλπ.

Τῇ βοηθείᾳ τῶν δύο πρώτων ὁ παῖς δύνανται νὰ κραυγάσῃ καὶ νὰ κλαύσῃ ἀλλὰ διὰ τοῦ τρίτου αἱ φωναὶ αὐταὶ σχηματιζονται εἰς ἐνάρθρους λέξεις.

Οι κωφάλαλοι δύνανται νὰ κραυγάσωσι

μεγαλοφώνως ζήνει τινός πρὸς τοῦτο διδαχῆς. Ἀπαιτεῖται μεγάλη ἐπιμονὴ ὥπως ἔνισχυθῶσιν εἰς τὴν προφορὰν τῶν ἀπλουστέρων λέξεων, λ. χ. papa, mama. μεγάλη ὅμως ἡ χαρᾶ, δταν τὸ κατόρθωμα τοῦτο ἐπιτευχθῆ.

Ἡ δυσκολία, ἣν εὐθὺς ἔξ αρχῆς δοκεῖ μάζει ὁ διδασκαλὸς ὅπως μορφώσῃ ἔνα κωφάλαλον εἶναι δτι διδασκει αὐτὸν τὴν ἐπιφροὴν τῶν πνευμόνων ἐν τῇ λαλίᾳ καὶ τὴν καταληληλον χρησιμοποίησιν τῶν φλεβῶν τοῦ λαιμοῦ. Ἐπίσης ἐκ τῶν πρώτων ὄφειλει ἵνα συνδυάζῃ τὸ γράμμα, ἢ τὸ αἰσθητὸν σύνολον μὲ τὰς καταληλήλους κινήσεις ὥπως παραγάγῃ τὸν ἀντιστοιχοῦντα ἥχον. Συνήθως ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ἡ δοσέως. Ὁ παῖς μανθάνει νὰ ἔξαγῃ ἀέρα διὰ τοῦ φάρυγγος τηρῶν τὸ στόμα ἀνοικτόν. Ο διδασκαλὸς κρατεῖ τὴν χειρα τοῦ παιδίου ἔναντι τοῦ στόματός του καὶ ἐκπέμπει τὸν ἥχον χά—χά—χά. Ἡ λαμβάνει τεμάχιον χάρτου, θέτει αὐτὸν ἐπὶ λείας τραχέζης καὶ μὲ τὸ στόμα ἀνοικτόν, οὐχὶ διὰ τῶν χειλέων ἀλλὰ διὰ τοῦ φάρυγγος τὸ φυσοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας. Ἀναγκάζει είτα τὸ παιδίον νὰ πράξῃ τὸ αὐτό· ἡ σκηνὴ αὕτη εἶναι ἀκούντως διασκεδαστική. Οὕτως ὁ παῖς βραχυηδὸν ἔννοει τὴν ἐπιφροὴν ἢν αἱ κινήσεις τοῦ στήθους καὶ ὁ φάρυγξ ἔχουσιν ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ δοσέως ἡ, καὶ μιμεῖται αὐτὰ λίαν ἐπιτυχῶς.

Ἄλλα γράμματα εἶναι εὐκολώτερον νὰ μιμηθῇ ἔνεκκ τῶν καταφανῶν τῆς γλώσσης καὶ τῶν χειλέων κινήσεων, τὰς ὁποῖας δπαῖς δύναται νὰ ἰδῃ: τὰ d, r, m, s, εἶναι ἀσυγκρίτως εὐκολώτερα.

Οπως μάθῃ τοὺς ἥχους τῶν φωνηντῶν ὁπαῖς δὲν ἀρκεῖ δτι ἀντιλαμβάνεται τῶν δρατῶν κινήσεων τῆς γλώσσης καὶ τῶν χειλέων τοῦ διδασκοντος, ἀλλ' ἀναγκάζεται νὰ αἰσθανθῇ διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς τὸ ἔξωτερικὸν τοῦ λαιμοῦ καὶ τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ. Αἰσθάνεται τὸ σκίρτημα καὶ προσδιορίζει διὰ τῆς ἀφῆς τὰς ἀκριβεῖς κινήσεις τῶν ὀπισθίων τῆς γλώσσης ὥπως παραγάγῃ τοὺς ἥχους a, e, o,

u.λ.π. Ὑποχρεοῦται νὰ μιμηθῇ αὐτούς, καὶ κολαρίζεται εἰς τὴν κερφαλήν, δταν ἐπιτυχάνῃ. Πλάντοτε αἱ γεγονούμεναι ἡ τυπωμέναι λέξεις προσάγονται ἐνώπιον τοῦ πκιδός, καὶ βραχυηδὸν κατορθοῖ οὗτος νὰ ἀπαγγέλῃ πᾶσαν λέξιν, ἢν ὁ διδασκαλὸς τῷ ὑποδεικνύει.

Μέχρι τοῦ σημείου τούτου ἡ διδασκαλίκ εἶναι καὶ ἡρμος καὶ φορτική, ἀλλ' δταν ὁ παῖς καταστῇ ἴκνος νὰ προφέρῃ ἀπλαῖς τινας λέξεις, οἷσον papa, mama, καὶ οὔτως ἰδη δτι καθίσταται καταληπτός, τὸ ἔγον εἶναι συντομώτερον. Τοῦτο καλεῖται «φωνητικὸν σύστημα» μανθάνει δηλ. ὁ κωφάλαλος νὰ συγκοινωνῇ μὲ ἑκείνους οἵτινες ἀκούουσι. Τὸ «χειροποίητον σύστημα», ἡτο ἡ διὰ τῶν δακτύλων συνενόησις εἶναι ταχυτέρα, ἀλλὰ δύναται νὰ συνενοηθῶσι διὰ τῶν δακτύλων μόνον μετ' ἑκείνων, οἱ ὄποιοι γνωρίζουσι τὸ τοιοῦτον ἀλφάριθμον. Ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ σύστημα τοῦτο διδάσκεται θαυμασίως· ἐν Γερμανίᾳ ὅμως, ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐσχάτως ἐν Γαλλίᾳ προτιμάται τέφωνητικὸν σύστημα. Ἡ Ἰταλικὴ γλώσσα εἶναι ἵσως ἡ μᾶλλον ἀρμόζουσαί τοῦ «φωνητικὸν σύστημα». ὄντως δὲ θαυμάσιον εἰς τινανὰ βλέπη πόσον καλῶς οἱ κωφάλαλοι μανθάνουσι διὰ τῆςμεθόδου ταύτης νὰ συγκοινωνῶσι μετ' ἑκείνων, εἴτινεςχεισι σφαντήνατθησιν τῆς ἀκοῆς.

Οι συνήγοροι τοῦ «φωνητικοῦ σύστηματος» ἔντε τῇ Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ μᾶς λέγουσιν δτι εἶναι ἀδύνατον νὰ συνδυάσσωσιν αὐτὸν μετὰ τοῦ ἐτέρου συστήματος. τῆς διὰ τῶν δακτύλων συνεννοήσεως. Ἡ ἐκ τῶν χειλέων ἀνάγνωσις ἀπαιτεῖ. λέγουσι, ἀμέριστον τὴν προσοχὴν τοῦ παιδός. Τοσοῦτον ἐπιμελῶς πρέπει νὰ παρατηρῇ τὰ χεῖλα, καὶ τοσοῦτον στενῶς νὰ ἔχουσιειωθῇ πρὸς τὰς ταχείας καὶ δυσχερεῖς κινήσεις αὐτῶν, ώστε δύνατε νὰ ἔχῃ τὴν προσοχὴν τοῦ καὶ εἰς τοὺς δακτύλους. «Ολοι οἱ κωφάλαλοι μανθάνουσι νὰ γράψωσιν ἀλλ' ἐὰν θέλωσι νὰ μάθωσι νὰ ὄμιλῶσιν εὐχερῶς, οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐπιχειρῶσι τὴν διὰ τῶν δακτύλων συνενόησιν.